

Esivalintakoe

Pisteytys kokeen osalle 'Suomen kieli'

1. YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksessa

1	painotetaan lapsen oikeutta päättää omista asioistaan ikätasonsa mukaan.
-0.3	muistutetaan, että lapsella on aina vastuu itseään koskevissa päätöksissä.
-0.3	korostetaan, että lapsen ikä ja kehitys eivät koskaan vaikuta lapsen itsemääräämisoikeuteen.
-0.3	<i>Ei vastausta</i>

2. Potilaslaissa sanotaan, että

1	terveydenhuollon ammattilainen arvioi, onko alle 18-vuotiaalla edellytykset päättää omasta hoidostaan.
-0.3	alle 18-vuotias voi päättää omasta hoidostaan, mikäli vanhemmat antavat siihen luvan.
-0.3	alle 18-vuotiaan hoidosta päättävät terveydenhuollon ammattilaiset.
-0.3	<i>Ei vastausta</i>

3. Professori Liisa Niemisen mukaan

1	yksityisyyden suoja kuuluu perustuslakiin, jolloin sen noudattamisen pitäisi olla itsestäänselvyys.
-0.3	yksityisyyden suoja ja perustuslaki voivat olla yksittäistapauksissa ristiriidassa keskenään.
-0.3	terveyspalveluiden saatavuusongelmat voidaan poistaa noudattamalla perustuslakia.
-0.3	<i>Ei vastausta</i>

4. Mitä voi seurata, jos nuori jättää käyttämättä varatun hammashoitoajan?

-0.3	Yhteiskunta joutuu maksamaan peruutusmaksut.
1	Nuorelta voidaan joutua perimään hammashoitomaksuja.
-0.3	Alaikäiselle ei tule koskaan taloudellisia seurauksia.
-0.3	<i>Ei vastausta</i>

5. Miksi lapsen kypsyys on oleellinen tekijä, kun mietitään hänen pääsyään esimerkiksi hammashoittoon?

-0.3	Jos 15-vuotias ei ole tarpeeksi kypsä, yhteiskunta voi joutua maksamaan hänen hampaidensa hoitokulut.
-0.3	Lain mukaan 15-vuotias on aina kypsä huolehtimaan suunsa terveydestä.
1	Nuori voi evätä tietojensa luovuttamisen vanhemmilleen, jolloin hänen oletetaan myös päättävän omasta hoidontarpeestaan.
-0.3	<i>Ei vastausta</i>

6. Sosiaali- ja terveysministeriön neuvotteleva virkamies Pia-Liisa Heiliö on sitä mieltä, että

1	tarkkojen ikärajojen noudattaminen ei ole hammashoidon ajanvarauksessa perusteltua.
-0.3	tietotekniikan käyttö hammashoidon ajanvarauksessa on ongelmallista, joten ajanvaraus pitäisi hoitaa puhelimitse.
-0.3	muiden kuntien pitäisi ottaa mallia Tampereen hammashoidon ajanvarauksesta.
-0.3	<i>Ei vastausta</i>

7. Millaisissa tilanteissa on tärkeää, ettei lapsen vanhempi pääse näkemään lapsen terveystietoja?

1	kun lapsi on vaarassa esimerkiksi perheväkivallan takia
-0.3	kun lapsella on toistuvia terveysvaivoja
-0.3	kaikissa seksuaalisuuteen liittyvissä asioissa
-0.3	<i>Ei vastausta</i>

8. Miksi lapsen iän ja kehitystason mukaan kasvava itsemääräämisoikeus voi olla monimutkainen asia?

-0.3	koska perustuslaki ei määrittele tarkkaan lapsen kehitysvaiheita
1	koska lapsi voi kehittyä eri asioissa eri aikaan
-0.3	koska potilaslaissa ja lasten oikeuksien sopimuksessa itsemääräämisoikeus määritellään eri tavoin
-0.3	<i>Ei vastausta</i>

9. Mitä ylilääkäri Marke Hietanen-Peltola pitää tärkeimpänä asiana kouluterveydenhoidossa?

1	luottamuksellista suhdetta lapsen ja kouluterveydenhuollon välillä
-0.3	yhteistyötä lapsen vanhempien kanssa
-0.3	keskusteluja erityisesti tupakoinnista, alkoholinkäytöstä ja seksuaalisuudesta
-0.3	<i>Ei vastausta</i>

10. Millaisissa tapauksissa on mahdollista, että vanhempi ei näe lapsensa käyntiä kouluterveydenhuollossa?

1	kun esimerkiksi kouluterveydenhoitaja arvioi, että lapsi on tarpeeksi kypsä päättämään salaamisesta
-0.3	aina, kun terveydenhoitaja valistaa nuoria päihteidenkäytön vaaroista
-0.3	kun kyseessä on asia, jota terveydenhuollon ammattilainen ei pidä erityisen vakavana
-0.3	<i>Ei vastausta</i>

11. Artikkelissa mainitaan, että Kelan Omakanta-palveluun on toivottu uudistusta, jossa

-0.3	vanhemmat voisivat palvelun kautta seurata lastensa päivystyskäyntejä.
-0.3	lapsi tai nuori voisi varata helpommin ajan terveystieteisiin.
1	vanhemmat voisivat uusien reseptien palvelun kautta.
-0.3	<i>Ei vastausta</i>

12. Mikäli terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut alaikäisen kypsäksi päättämään hoidostaan,

1	alaikäinen voi estää vanhempiaan näkemästä tietojaan Omakanta-palvelussa.
-0.3	vanhemmille pitää toimittaa asiasta kirjallinen tiedote.
-0.3	alaikäisen tietoja ei saa tallettaa potilasrekisteriin.
-0.3	<i>Ei vastausta</i>

13. Tietohallintoneuvos Maritta Korhosen mukaan alle 10-vuotias lapsi

1	on usein liian nuori päättämään omasta hoidostaan.
-0.3	pystyy itse huolehtimaan terveystietoistaan.
-0.3	ei saa nähdä omia potilastietojaan ilman vanhemman lupaa.
-0.3	<i>Ei vastausta</i>

14. Mitä tarkoittaa otsikko "Tieto suojaan vai hampaat kuntoon"?

-0.3	Nuoret joutuvat valitsemaan hampaidensa hoidon ja omien potilastietojensa jakamisen välillä.
-0.3	Tietosuojan vuoksi vanhempi joutuu yksin huolehtimaan lapsensa terveystieteiden saannista.
1	Vaatusuoja voi vaikuttaa välillisesti esimerkiksi lapsen hampaiden hyvinvointiin.
-0.3	<i>Ei vastausta</i>

15. Mikä on tekstin pääsanoma?

-0.3	Vanhempien tulee aina päästä tutustumaan lastensa potilastietoihin.
1	Ristiriita tietosuojan ja lapsen hyvinvoinnin välillä pitäisi aina ratkaista tapauskohtaisesti.
-0.3	Tietosuojan noudattaminen on mahdotonta, jos halutaan asettaa etusijalle alaikäisen oikeus päättää omista asioistaan.
-0.3	<i>Ei vastausta</i>